Aº. 1828. **N°. 44.**

BREDASCHE COURANT.

Zaturdag *den 1 November.*

NEDERLAND.

Brussel den 28 October.

In de zitting van de tweede kamer der staten-generaal gisteren heeft de minister van financien, ministerie den Koning, de volgende financiele wetten voorgedragen, en dezelve toegelicht in eene zeer uitvoerige aanspraak:

1°. Tot vaststelling van de tweede afdeeling der begrooting over 1829.

2°. Tot aanwijzing der middelen ter bestryding der uitgaven, begrepen in voorsz. afdeeling der begrooting.

3°. Wegens den aankoop en de aflossing van schuld, over 1829.

4°. Twee ontwerpen van wet tot vaststelling der middelen, ter voorziening in de uitgaven, begrepen in de eerste afdeeling der begrooting, aanvang nemende met 1830, (de tienjarige begrooting.)

5°. Ontwerp van wet op de Nationale Schuld, en tot regeling van de belangen van het Amortisatie-sijndicaat, met den aanvang van 1830.

De tweede afdeeling der begrooting, op het jaarlijksche budjet over 1829, is verdeeld in twee onderdeelen, waarvan het eerste bedraagt de som van *f* 17,823,943-74 en het tweede de som van *f* 8,372,742-87½.

Omtrent het geheele bedrag der buitengewone uitgaven over 1829 merkte de minister aan, dat, hoezeer de uitgaven eenigzins hooger zijn dan over het jaar 1828, de uitkomst derzelve echter als een gelukkig bewijs mag gehouden worden van den gunstigen toestand van 's Rijks financiele aangelegenheden; zonder dat daardoor aan de ingezetenen eenige de geringste verhooging van lasten worden opgelegd.

In deze openbare zitting, welke omtrent half twee uur geopend, is niets anders verhandeld dan hetgeen de begrootingswetten betreft. Den zelfden dag echter, en wel des morgens ten elf ure, is de Kamer in comité-generaal vergaderd geweest, om te beraadslagen over het adres, door de Staten-Generaal den Koning aan te bieden, in antwoord op de aanspraak van den troon. Deze beraadslagingen hebben bijna twee uren geduurd, en, zoo men vernoemt, voornamelijk geloopen over de zinsnede der koninklijke aanspraak, welke de bemoeijingen der provinciale Staten in zaken van algemeene wetgeving betreft, alsmede over die wegens het openbaar onderwijs.

WALACHIJE.

Bucharest den 5 October.

De bij Czoroi door de Russen, onder bevel van den generaal *Geismar*, veroverde tropheën zijn alhier aangebragt.

In de binnenstreken van Rusland heerscht veel beweging; alle troepen rukken aan, het zij om zich naar de armee te begeven of om eene reserve leger uittemaken.

In Klein-Walachije is men thans geheel gerust nopens de Turken, en alle geruchten wegens strooperijen van Turksche partijgangers zijn ongegrond.

RUSLAND.

Petersburg den 19 October.

De volgende belangrijke tijdingen hebben wij van het oorlogstooneel ontvangen:

» Volgens de laatste berigten heeft *Omer Vriene*, die, met den » Grootvisier, ter ontzet van Varna was verschenen, na den val » van die vesting, dadelijk den terugtogt aangenomen, en werd » door den generaal prins *Eugenius van Wurtemberg* vervolgd.

» Volgens andere berigten zoude Burgas insgelijks door de Rus» sische troepen bezet zijn."

Door de bezetting van deze plaats zijn de Russen van de zeekusten meester en zullen gemakkelijker op Adrianopel trekken, dewijl van Burgas een weg derwaarts leidt. — De bemagtiging van Varna en Burgas is voor de Turken een zeer groot verlies.

Odessa den 12 October.

Men vernoemt dat het leger van den Grootvisier, dat tot ontzet van Varna is gekomen, niet alleen in deszelfs oogmerk niet is geslaagd, maar door onze troepen bijna is ingesloten geworden. Wij zien deswege nadere berigten te gemoet.

Ook Silistria is naauw gesloten, en een aanval des vijands tegen onze redouten is door den generaal *Kreus* met groot verlies teruggedreven. Het belegeringsgeschut van Braila is reeds den 22 September bij Silistria aangekomen, zoo dat het bombardement reeds een aanvang zal genomen hebben.

De generaal *Roth* heeft de troepen van prins *Eugenius*, die naar Varna vertrokken zijn, voor Schumla vervangen.

Bij Schumla worden de Turken gedurig terug geslagen. Den 26 September des morgens drong de vijand, met eene groote massa artillerie op onze voorposten. De generaal *Sisojew* keerde met [illegible] terug met oogmerk om den vijand onder het geschut onzer redouten te lokken. De vijand bekwam versterking van infanterie en trok werkelijk tegen onze redouten, doch werd aldaar zoo wel ontvangen, dat hij met overhaasting naar Schumla terugkeerde.

DUITSCHLAND en aangrenzende Rijken.

Berlijn den 21 October.

De dagbladen dezer hoofdstad deelen, bij het berigt der verovering van Varna, de volgende bijzonderheden mede:

Reeds 's middags van den 8 October was, na voorafgaande aanmelding, een geheimschrijver van den kapudan-pacha, vergezeld van twee andere Turken, aan boord van het schip *Paris* gekomen, om eene onderhandeling wegens de overgave van Varna aan te gaan. Hij werd op bevel des Keizers aan den admiraal *Greigh* verwezen, doch keerde terug, zonder dat eene overeenkomst had kunnen tot stand gebragt worden. De onderhandelingen werden echter in den morgen van den 9 door denzelfden gevolmagtigden in de tent van den graaf *Wrenzow* weder aangeknoopt, maar hadden geen beteren uitslag. 's Avonds kwam *Jussuf*-pacha zelf, en het gevolg der onderhandeling met hem was, dat voor 's anderen daags eene bepaalde verklaring beloofd werd. Deze verklaring bestond, toen de pacha den 10 terugkeerde, daarin, dat hij de onmogelijkheid inzag de vesting langer te houden en derhalve tot de overgave van dezelve mogt besluiten. Daar echter de kapudan-pacha op geenerlei voorwaarde in eene kapitulatie wilde treden, had hij, *Jussuf*-pacha, besloten, niet meer naar de vesting terug te keeren, maar zich onder bescherming van den Keizer te begeven. Toen dit in de vesting bekend werd, legden dadelijk alle troepen, welke onder bevel van *Jussuf*-pacha stonden, de wapens neder, en 's nachts reeds, alsmede in den vroegen morgen van den 11 trokken zij bij hoopen met hunne aanvoerders de stad uit, om zich aan de belegeraars als krijgsgevangenen over te geven. Nadat het garnizoen zich aldus zelf ontbonden had, liet de kapudan-pacha, die met de aan hem getrouw gebleevenen naar de citadel gevlugt was, verzoeken, dat hem vrijen aftogt met 300 man naar het leger van *Omer-Vrione* mogt vergund worden. De Keizer stond hem zulks toe, mits hij zijnen weg over Paravadij nemen, of zich naar Burgas inscheepen zoude. Tegen den middag kwam er eene bezending uit de stad en verzocht voorts, den Keizer de sleutels derzelve te mogen overhandigen. De Keizer ontving ze op de hoogte van den telegraafberg. De stad werd door de Russische troepen bezet, terwijl deze heugelijke gebeurtenis door salvo's uit het geschut van alle schepen verkondigd werd.

— De gezanten der gevolmagtigden van vroeger, die zich den 5 October te Odessa ingescheept hadden, namelijk de prins *Philip van Hessen-Homburg*, de Fransche gezant, de hertog *de Mortemar*, de Pruissische zaakgelaste en raad van legatie *van Kaster*, de Zweedsche gezant, de baron *van Palmstierna*, en de Hannoversche gezant, de luitenant-generaal *van Doorenburg*, zijn den 8 op de reede van Varna aangekomen. Zij zullen aan boord van het schip blijven, waarop zij de overvaart gedaan hebben.

FRANKRIJK.

Paris den 26 October.

In een particulieren brief heeft men in dato den 5 October de volgende berigten uit Morea:

» Voor zijn vertrek heeft *Ibrahim* [illegible] onze troepen bijgewoond; hij was over de schoonheid der Fransche troepen verwonderd, [illegible] daarop bij den opperbevelhebber, met wien hij veel sprak en veel wijn, dronk. Hij zeide dat de Franschen hem veel vergenoegen verschaften, en dat de garnizoenen in de vestingen niet, op de Franschen zouden vuren, al werden zij ook aangevallen. Men zal alzoo de poorten door de sapeurs moeten laten opensloopen.

» De President van Griekenland, graaf *Capo d'Istria*, welke met de ambassadeurs weder naar Poros is vertrokken, was alhier vergezeld van den zuden *Colocotroni*, *Nicetas* en den broeder van *Pedro Mavromicali*. Deze laatste, was prachtig op zijn Albaneesch gekleed, sprak het Italiaansch zeer vlug en scheen een kundig mensch; hij liep merk door de gevolgen der wonden. *Nicetas* is een man van 45 à 50 jaren, 5 voeten 7 duim lang, met een krijgshaftig voorkomen. *Colocotroni* was zeer eenvoudig gekleed; hij bereed een prachtig paard, dat fraai was opgetuigd. Alle schepten zij veel genoegen in het zien van onze troepen."

Met een *post scriptum* vindt men nog het volgende in dezen brief:

» *Ibrahim* is sedert gisteren aan boord van zijne goelet. Gisteren heeft hij aan den generaal *Maison* gezegd, dat daar hij niet in oorlog met Frankrijk was, hij de 1200 man die in de vestingen gebleven zijn, bij hunne wapenen had doen zweren, geen schot op de Fransche te zullen doen. Hij verzekerde dat de Turken in Patras zich ook niet zullen verdedigen.

Mengelingen.

LOGOGRIPHE.

Acht letters zijn het moederwoord,
Dat in elks huis gewis behoort,
Zal men 't verstand vermeêren,
En wilt gij, lezers! nader zien,
Wat men in 't woord nog kan bien,
Zoo ga de letters keeren.

Mijn *een, twee, vijf* is een rivier;
Vijf, zes, zeven, acht schenkt goede bier,
Zal men op 't Bal eens prijken;
En had gij *acht, zes, zeven, drie*,
Eens niet, gelooft dan bij mijn knie,
Uw mond zou niets gelijken.

Nachts smaakt gij onder *drie, twee, acht*,
Veel meer dan de arme klepperwacht,
Die uur op uur moet singen.
Doch droevig 't *één, zes, zeven, drie*,
Waar men die liedjes nimmer zie,
Daar zal *zeven, twee, vijf* elk, in zijne strikken dwingen.

Veel woorden vindt men nog te zaam,
De schoon verkorte vensters zaam
Zult gij dienaast ontdekken,
En, ligchaamsdeelen, meer dan één,
Een dier, een stof, een naam, gemeen,
Die nimmer u tot een zou strekken.

Waartoe nog meer hier opgenoemd,
De Logogriphe is niet verbloemd,
't Zijn duidelijke zaken.
De lieve dames van Breda,
Slaan nu de woordjes langzaam na,
Dan zal 't haar vast vermaken.

N.B. De Maskerade van de vorige week.

Advertentiën.

TOONEEL-BERIGT.

De ondergeteekende DIRECTEUREN der NEDERLANDSCHE TOONEELLISTEN, hebben de eer het kunstminnend publiek te berigten, dat zij met permissie van het Ed. Achtbaar Stadsbestuur, de eer zullen hebben denige hunner beste en Nieuwste Tooneelvoorstellingen te geven, gedurende de aanstaande NAJAARS-MARKT, in den Schouwburg te Breda.

Op Dingsdag den 4 November 1828.

Tot opening van het Tooneel.

DE VERWARRING,

Groot en zeer beroemd Luchtig Blijspel in 5 bedrijven, naar het Hoogduitsch van den vermaarden *Kotzebue*.

Gevolgd van

DE OUDE KOPIST.

MEN SCHIKT ZICH NA DE OMSTANDIGHEDEN.

Nieuw Blijspel met zang, in een Bedrijf, naar het Fransch (*l'Interieur d'un Bureau ou le Chanson*) van *Scribe*.

Op Woensdag den 5 November 1828.

DE DOCHTER VAN DEN PORTIER,

Nieuw beroemd Tooneelspel in 3 Bedrijven, naar het Fransch, van *Etienne Arago* en *Anicet*.

Gevolgd van

GENERAAL MOREAU

of

DE DRIE TUINIERS.

Geschiedkundig Blijspel in een Bedrijf, naar het Hoogduitsch, van *Vogel*.

Directeuren voornemens zijnde, alles aantewenden, om hunne Voorstellingen, zoo belangrijk als dezelven te maken, vlijen zich, op nieuw die goedkeuring alhier te mogen verdienen, waarop zij sints 17 jaren, zich te mogen hebben, en hebben de eer zich op nieuw in de protectie en ondersteuning der Tooneelminnaren, nederig en dringend aantebevelen.

De Nederl. Toon. Directr.,

OBELT, KUP & DE KONING.

*** BREDA. De Gezigtkundige GLAZEN- en BRILLEN-SLIJPER, *MAGNUS MORIS*, berigt het geëerde Publiek, dat hij alhier te spreken of te ontbieden is in het Logement *den Gouden Leeuw*, tot Woensdag den 5 Novem.

ber. Recommandeert zich tot het leveren van eigen vervaardigde regelmatig, extra fijn geslepene BRILLEN, voor een iedere gezigt, ten einde hetzelve tot in den hoogsten ouderdom te conserveren; — en zoo gemelde zich flateren kan, dat zijne GLAZEN, zoo wel in Brillen als tot andere Gezigtkundige Instrumenten, van de eerste kenners, als de voornaamste Ocalisten van ons Koningrijk, met het best succes gebruikt worden. Gaat niet uit voor dat hij ontboden wordt, en zend niemand zonder zijne glazen.

BAL BIJ L. OERS.

Bij gelegenheid van de BREDASCHE NAJAARS-MARKT, zal ten zijnen Huize op de Groote Markt, op *Donderdag den 6 November* 1828, worden gegeven BAL.

De Entrée voor één Heer met of zonder Dames is *f* 1,00.

*** De Ondergeteekende hun LOGEMENT nog aanmerkelijk vermeerderd hebbende, nemen de eer, bij gelegenheid der *Bredasche Jaarmarkt*, zich op nieuw de heeren Vreemdelingen aantebevelen.

Ten einde der heerschende order, prompte bediening en vooral billijke rekening, beroepen wij ons op de heeren reizigers die reeds met hunne tegenwoordigheid ons hebben vereerd hebben.

VAN DEN BROEK & Zoons,

Hôtel de Pays-Bas te Breda.

*** De Ondergeteekende heeft de eer door deze bekend te maken, dat hij zich met 1e September dezes jaars binnen deze Stad, in den WIJNHANDEL heeft gevestigd. Hij beveelt zich in die betrekking aan zijne Stadgenooten, en zal zich hunne begunstiging ten volle waardig te maken.

A. J. BOUWENS.

† † JAN LEONARDUS WIERCX, Hz., Openbaar Notaris, residerende te *Ginneken*, Lande van *Breda*, als last hebbende van de Heeren ADRIANTS MILDERS, Koopman te *Rotterdam*, en PETRUS WILHELMUS SCHOLTEN, Makelaar in Effecten te *Amsterdam*, Executeuren in den Boedel en Nalatenschap van wijlen den Heere JAN MILDERS, en deszelfs Echtgenoote ADRIANA VAN DER SANDE, beide te *Ginneken* overleden, zal, op Vrijdag den 24 October 1828 provisioneel, en op Vrijdag den 7 November daaraanvolgende, finaal, te *Ginneken*, beide des namiddags ten vijf ure, Publiek ter Verkoop aanbieden:

1°. Een alleraangenaamst en wel gesitueerd *BUITEN-GOED*, genaamd VALK-RUST, met de DREVEN daaraangehoorende, staande en gelegen te *Ginneken*, Letter B. n°. 112, een kleen half uur van de stad *Breda*, uitzigt hebbende door de Dreef voor het Huis, op den Steenweg, aan welks einde een KOEPEL is, bestaande in eene kapitale HEEREN-HUIZINGE, voorzien van vier BENEDEN- en vier BOVEN-KAMERS, en eene OPKAMER met BALCON, alles met Marmeren Schoorsteenen voorzien, met Pomp, ruime KELDERS, GERIEF, KOETSHUIS, STAL en KOETSIERS-KAMER, van boven voorzien van zes KAMERS, alle behangen en gestukadoord, en MEIDE-KAMER, voorts ruime ZOLDER met twee KAMERTJES, wijders een groote en wel aangelegde TUIN, beplant met zeer vele Vruchtboomen en andere Gewassen, van onderscheidene soorten, Broeibakken, zijnde de Tuin rondom met VIJVER en van binnen met GOUDVISCH-VIJVER; achter den Tuin een fraai SCHAARBOSCH met Ophaalbrug, met zware opgaande Boomen beplant, WIJNBERG en VISCH-VIJVER, groot ruim twee Bunderen.

2°. Een perceel ZAILAND, genaamd den *Groenen Akker*, gelegen als voor, aan den Steenweg, groot ontrent ben Bunder, 29 Roeden, 16 Ellen.

3°. Eene HUIZINGE, SCHUUR, HOF en KAVE, gelegen als voor, aan den Steenweg, Lett. B. n°. 111, groot ontrent 32 Roeden, 29 Ellen.

De Koopers kans, dat bovenstaande zoude eene of meerdere inschrijvingen op behoorlijk Hijpotheek laten staan, tegen de rente van 5 percent.

De voorschreven Goederen zijn te zien des Dingsdags en Vrijdags van iedere week, mits belet hebbende van bovengenoemden Notaris, bij wien ook nadere informatien te bekomen zijn.

*** Bij BROESE & Comp. te Breda, zijn de volgende Nieuwe werken te bekomen:

M. Ancelot, l'Homme du monde, 4 vol.

Principes, Philosophiques, Politiques et moraux, par le colonel *de Weiss*, 2 vol.

Le Colonel *Duvar*, fils naturel de *Napoléon*, publié d'après les memoires d'un contemporain, 4 vol.

Voyage dans la Vallée des originaux, par feu *Paul Courier*, 2 vol.

Coup d'Oeil sur les Loteries, considérées sous leur rapport moral, politique et économique.

Le Gueux de mer, ou les patriotes belges de 1566, par l'auteur du gueux de mer, 2 vol.

Le Maçon mœurs populaires, par *Michel Raijmond*, 4 vol.

Le Chef du Mont, ou les contemporains de Brunehaut, roman historique du sixième siècle, 4 vol.

Almanak voor Blijgeestigen, vierde jaargang 1829, verrijkt met een aantal fraaije versjes, kluchtige gezegden, verhalen, anecdoten en spreuken. *f* 0,50

NIEUW BURGER KEUKENBOEK, behelzende meer dan 500 voorschriften tot gereedmaking van Soepen, Vleesch, Visch, Groenten, Gebakken, Confituren, Melkspijzen, enz., zoo als die algemeen, in ons land, in de huishouding toebereid worden, derde druk. *f* 0,90

Te BREDA, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.